

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน

ดนตรี ม.4

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ผู้เรียบเรียง : นายบันทกร พงศ์เลิศวุฒิ

ผู้ตรวจ : นางสาวกรกมล ธิมาชัย
เรืออากาศเอก อ้นวา พุ่งทอง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรพงษ์ บ้านไกรทอง

บรรณาธิการ : นายหฤษฎ์ เตือนหทัย

ผลิตและจัดจำหน่าย

บริษัท ศูนย์หนังสือ เมืองไทย จำกัด
นางสาวปิญณี วิทยสัมพันธ์
101/14 หมู่บ้านมณีเฝ้า 3 ซอย 10
ถนนรัตนวิเศษ ตำบลไทรมา อำเภอมะนัง
จังหวัดน่าน 55000
โทร. 0-2924-6316
08-1445-9968
08-6300-4113
โทรสาร 0-2594-3923
E-mail : editor@muangthaibook.com
Website : www.muangthaibook.com

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน

ดนตรี ม.4

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ผู้เรียบเรียง : นายบันทกร พงศ์เลิศวุฒิ

ผู้ตรวจ : นางสาวกรกมล ธิมาชัย
เรืออากาศเอก อ้นวา พุ่งทอง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรพงษ์ บ้านไกรทอง

บรรณาธิการ : นายหฤษฎ์ เตือนหทัย

พิมพ์ครั้งที่ 1 : กุมภาพันธ์ 2565

จำนวน : 3,000 เล่ม

จัดทำโดย : บริษัท ศูนย์หนังสือ เมืองไทย จำกัด
นางสาวปิญณี วิทยสัมพันธ์
101/14 หมู่บ้านมณีเฝ้า 3 ซอย 10 ถนนรัตนวิเศษ
ตำบลไทรมา อำเภอมะนัง จังหวัดน่าน 55000
โทร. 0-2924-6316, 08-1445-9968, 08-6300-4113
โทรสาร 0-2594-3923
E-mail : editor@muangthaibook.com
Website : www.muangthaibook.com

ISBN : 978-616-281-954-4

ราคา : 80 บาท

“หนังสือเล่มนี้เป็นลิขสิทธิ์ของ บริษัท ศูนย์หนังสือ เมืองไทย จำกัด ห้ามทำซ้ำ คัดลอก เลียนแบบ
ทำสำเนาตีพิมพ์ หรือวิธีการอื่นใดไปเผยแพร่ ไม่ว่าจะเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้
นอกจากจะได้รับการยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจาก บริษัท ศูนย์หนังสือ เมืองไทย จำกัด”

คำนำ

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ดนตรี ม.4 เล่มนี้ เรียบเรียงขึ้นสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งมีเนื้อหาตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

เนื้อหาในหนังสือมีทั้งหมด 8 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) ความรู้เกี่ยวกับดนตรีเบื้องต้น (2) วงดนตรีไทย (3) วงดนตรีสากล (4) วงดนตรี และรูปแบบของบทเพลง (5) การบันทึกโน้ต เครื่องหมาย และสัญลักษณ์ทางดนตรีสากลเบื้องต้น (6) การบันทึกโน้ต เครื่องหมาย และสัญลักษณ์ทางดนตรีไทยเบื้องต้น (7) การฝึกปฏิบัติร้องเพลง และ (8) การฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรี พร้อมทั้งกิจกรรมการเรียนรู้และคำถามประจำหน่วย เพื่อพัฒนากระบวนการคิด เสริมทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต และกระบวนการทำงานได้เป็นอย่างดี

ฝ่ายวิชาการ ศูนย์หนังสือ เมืองไทย และผู้เรียบเรียง หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ดนตรี ม.2 เล่มนี้ จะเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ให้ความรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการคิด การแก้ปัญหา การตัดสินใจ ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน ผู้สอน ตลอดจนที่จะนำไปใช้ให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ทั้งนี้ หากมีข้อผิดพลาดประการใด ฝ่ายวิชาการ ศูนย์หนังสือ เมืองไทย และผู้เรียบเรียง พร้อมน้อมรับคำติชม และกรุณาแจ้งให้สำนักพิมพ์ทราบ เพื่อดำเนินการปรับปรุง ในโอกาสต่อไป

นายันทกร พงศ์เลิศวุฒิ
และ

ฝ่ายวิชาการ ศูนย์หนังสือ เมืองไทย

สารบัญ

หน้า

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับดนตรีเบื้องต้น	1
1.1 ดนตรีกับการผ่อนคลาย	2
1.2 ดนตรีกับการพัฒนามนุษย์	3
1.3 ดนตรีกับการบำบัดรักษา	5
1.4 ดนตรีกับการประชาสัมพันธ์	6
1.5 ดนตรีกับธุรกิจ	6
1.6 ดนตรีกับการศึกษา	9
กิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ 1	10
คำถามหน่วยการเรียนรู้ที่ 1	11
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 วงดนตรีไทย	12
2.1 ที่มาของวงดนตรีไทย	13
2.1 ประเภทของวงดนตรีไทย	13
กิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ 2	28
คำถามหน่วยการเรียนรู้ที่ 2	29
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 วงดนตรีสากล	30
3.1 ที่มาของวงดนตรีสากล	31
3.1 ประเภทของวงดนตรีสากล	32
กิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ 3	38
คำถามหน่วยการเรียนรู้ที่ 3	39

	หน้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 วงดนตรี และรูปแบบของบทเพลง.....	40
4.1 เครื่องดนตรีไทย.....	41
4.2 วงดนตรีไทยบรรเลง.....	47
4.3 เครื่องดนตรีสากล.....	49
4.4 วงดนตรีสากลบรรเลง.....	56
กิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ 4.....	58
คำถามหน่วยการเรียนรู้ที่ 4.....	59
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การบันทึกโน้ต เครื่องหมาย และสัญลักษณ์ทางดนตรีสากลเบื้องต้น.....	60
5.1 บรรทัด 5 เส้น.....	61
5.2 ตัวโน้ต.....	61
5.3 กุญแจประจำหลัก.....	62
5.4 เครื่องหมายแปลงเสียง.....	63
5.5 ตัวหยุด.....	65
5.6 การเพิ่มค่าของตัวโน้ต.....	66
กิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ 5.....	69
คำถามหน่วยการเรียนรู้ที่ 5.....	70

	หน้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 การบันทึกโน้ต เครื่องหมาย และสัญลักษณ์ทางดนตรีไทยเบื้องต้น.....	71
6.1 เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี.....	72
6.2 อัตราจังหวะ.....	73
6.3 ตัวอย่างบทเพลงไทยในอัตราจังหวะต่าง ๆ.....	77
กิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ 6.....	80
คำถามหน่วยการเรียนรู้ที่ 6.....	81
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 การฝึกปฏิบัติร้องเพลง.....	82
7.1 เทคนิคการร้องเพลงสากล.....	83
7.2 เทคนิคการร้องเพลงไทย.....	91
กิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ 7.....	97
คำถามหน่วยการเรียนรู้ที่ 7.....	98
หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 การฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรี.....	99
8.1 การบรรเลงดนตรีไทย.....	100
8.2 การบรรเลงดนตรีสากล.....	112
8.3 เกณฑ์ในการประเมินผลงาน.....	121
กิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ 8.....	123
คำถามหน่วยการเรียนรู้ที่ 8.....	124
บรรณานุกรม.....	125

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรี

สาระที่ 2

ดนตรี

มาตรฐาน ศ 2.1

เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด

ศ 2.1 ม.4-6/8 นำดนตรีไปประยุกต์ใช้ในงานด้านอื่น ๆ

ผังสาระการเรียนรู้

สาระสำคัญ

ดนตรีได้ถูกสร้างและเรียบเรียงขึ้นจากความสามารถของมนุษย์ ซึ่งถือได้ว่ามีความสัมพันธ์กับมนุษย์มาเนิ่นนาน และถูกนำไปใช้เพื่อสร้างประโยชน์ต่าง ๆ อย่างมากมาย ทำให้วิถีชีวิตของมนุษย์เปลี่ยนไปในทิศทางที่ดียิ่งขึ้น

2

ดนตรี ม.4

1.1 ดนตรีกับการผ่อนคลาย

มีงานวิจัยหลาย ๆ ชิ้นงานค้นพบว่าดนตรีที่มีจังหวะช้า ๆ จะทำให้การหายใจ การเต้นของชีพจรและหัวใจช้าลง ช่วยลดความดันโลหิตและความตึงของกล้ามเนื้อ รวมถึงช่วยลดความตึงเครียดของร่างกาย หากต้องการผ่อนคลายด้วยดนตรีต้องเลือกฟังดนตรีที่มีคุณภาพ เพราะดนตรีเปรียบเสมือนอาหาร ที่มีทั้งคุณภาพและไม่ดี การเลือกฟังดนตรีที่ไม่มีคุณภาพจะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แต่อย่างใด แต่ดนตรีที่มีคุณภาพนั้นจะต้องมีท่วงทำนองสูงต่ำไพเราะ จังหวะของดนตรีต้องช้าอย่างสม่ำเสมอหรือเร็วอย่างสม่ำเสมอ ไม่ช้าแล้วเร็ว หรือเร็วแล้วช้า เนื้อร้องของบทเพลงจะต้องมีความสร้างสรรค์ ไม่ส่งเสริมไปในทางที่ไม่ดี หรือทำให้รู้สึกท้อแท้สิ้นหวัง และระดับเสียงที่ช่วยให้ผ่อนคลายต้องไม่ดังจนเกินไป

ลักษณะดนตรีที่ใช้ มีดังนี้

1. ดนตรีบรรเลง หรือเพลงที่มีเนื้อร้องก็ได้ หากเป็นดนตรีบรรเลงอาจเลือกเป็นเสียงธรรมชาติ เช่น เสียงฝนตก ฟังร้อง น้ำตก ฯลฯ แต่ถ้าเป็นเพลงที่มีเนื้อร้องก็ควรมีเนื้อหาที่ฟังแล้วรู้สึกผ่อนคลาย
2. มีจังหวะที่ช้าอย่างสม่ำเสมอ หรือเร็วอย่างสม่ำเสมอ
3. ทำนองราบเรียบ นุ่มนวล สดชื่น อ่อนไหว
4. ระดับเสียงอยู่ที่ระดับต่ำถึงปานกลาง

รูปที่ 1.1 การฟังดนตรีเพื่อการผ่อนคลาย

(ที่มา : <https://www.necbe.com/muzik-din/lemenin-5-harika-faydasi-8780>)

ขั้นตอนการผ่อนคลายความเครียดด้วยดนตรี

1. เลือกสถานที่ที่ปลอดภัย เงียบสงบ ปราศจากการรบกวน
2. นั่งบนเก้าอี้หรือนอนบริเวณที่ทำให้รู้สึกผ่อนคลาย

3. เปิดดนตรีที่เตรียมไว้ฟัง 10-20 นาที พร้อมกับหลับตาแล้วจินตนาการถึงสิ่งที่ทำให้รู้สึกดี หรือความทรงจำที่น่าประทับใจ

4. อาจสร้างบรรยากาศเพิ่มเติม โดยใช้สเปรย์ปรับอากาศเพื่อให้เกิดความหอม

ดนตรีสามารถทำให้เรารู้สึกเศร้า สิ้นหวัง สนุกสนาน ยินดี หรือสมหวัง นั้นเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าดนตรีมีผลต่อความรู้สึกของเรา หากใช้ดนตรีให้ถูกทางจะสามารถสร้างความรู้สึที่ดีให้กับจิตใจ อีกทั้งยังเป็นแรงผลักดันให้เราฝ่าฟันอุปสรรคได้อีกด้วย

1.2 ดนตรีกับการพัฒนามนุษย์

ดนตรีมีส่วนในการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และเสริมสร้างสมาธิ ความจำ ความคิดสร้างสรรค์ เชี่ยวชาญ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่พึงประสงค์ อีกทั้งยังช่วยให้ระบบต่าง ๆ ภายในร่างกายทำงานได้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย

1.2.1 ดนตรีพัฒนากระบวนการคิด

เมื่อสมองได้รับการกระตุ้นอย่างสม่ำเสมอจากบทเพลงที่มีทำนองง่าย ๆ มีคำร้องเพลงที่มีเครื่องดนตรีน้อยชิ้น ไปจนถึงเพลงที่มีวงดนตรีขนาดใหญ่ สมองจะสามารถรับรู้ เข้าใจ จำเสียงดนตรีต่าง ๆ ได้ ทำให้สามารถวิเคราะห์แนวทำนองเครื่องดนตรีแต่ละแนว สังเคราะห์คุณภาพของเสียงประสาน และประเมินคุณค่าของบทเพลงนั้น ๆ ได้ ซึ่งเป็นกระบวนการที่สอดคล้องกับทักษะกระบวนการคิดอย่างแท้จริง กระบวนการคิดที่สำคัญได้แก่ การคิดสร้างสรรค์ การคิดแก้ปัญหา การตัดสินใจ เป็นต้น

รูปที่ 1.2 ฟังดนตรีเพื่อพัฒนากระบวนการคิด

(ที่มา : <https://bit.ly/3oPJNQi>)

1.2.2 ดนตรีพัฒนาด้านสติปัญญา

การนำกิจกรรมด้านดนตรีเข้าไปบูรณาการกับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการร้องเพลง ฟังเพลง หรือทั้งร้องและบรรเลงไปพร้อมกัน จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถคิดรวบยอดเนื้อหาวิชานั้น ๆ ได้ง่ายขึ้น เรียนรู้ได้เร็วขึ้น และมีความคงทนในการจำยาวนาน ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าดนตรีนั้นมีส่วนสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.2.3 ดนตรีพัฒนาอารมณ์

ในปัจจุบันเชื่อกันว่า ความสามารถในการพัฒนาอารมณ์เป็นปัจจัยที่ช่วยให้คนเราประสบความสำเร็จ ได้แก่ การรู้อารมณ์ตนเอง การรู้จักสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง การบริหารจัดการ

การอารมณ์ตนเอง การรู้อารมณ์ผู้อื่น และการบริหารจัดการอารมณ์ผู้อื่น มีงานวิจัยที่ค้นพบว่าสมองของมนุษย์สามารถตอบสนองและจำแนกอารมณ์ทางดนตรีได้ว่าเป็นความสุข ความสุข ความกลัว ความโกรธ ฯลฯ

โดยการตรวจสอบคลื่นไฟฟ้าในสมอง ผู้ฝึกฝนหรือมีประสบการณ์ทางดนตรีจะเป็นผู้รู้จักอารมณ์ของตนเอง สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ รวมทั้งเข้าใจอารมณ์ของผู้อื่น อารมณ์ทางดนตรีทางดนตรีเป็นสถานการณ์จำลองของอารมณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงมนุษย์ การที่สมองเรียนรู้กับลักษณะอารมณ์ต่าง ๆ เมื่อเวลาที่ต้องเผชิญกับสภาวะทางอารมณ์ใด ๆ ย่อมไม่หวั่นไหวและแสดงออกได้อย่างเหมาะสม

รูปที่ 1.3 การฟังเพลงที่ชื่นชอบจะทำให้อารมณ์ดี

(ที่มา : <https://www.cigna.co.th/health-wellness/tip/cigna-musical-therapy-2019>)

1.3 ดนตรีกับการบำบัดรักษา

ดนตรีบำบัด เป็นการนำดนตรีหรือองค์ประกอบต่าง ๆ ของดนตรีมาประยุกต์ใช้ในการทางการแพทย์เพื่อรักษาผู้ป่วยหรือพัฒนาศักยภาพด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ โดยนักดนตรีบำบัดจะจัดกิจกรรมทางดนตรีแต่ไม่ได้มุ่งเน้นไปที่ทักษะทางดนตรีมากนัก แต่ดนตรีจะถูกใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บำบัดกับผู้เข้ารับการรักษา โดยใช้กิจกรรมที่เหมาะสมที่ออกแบบมาเป็นอย่างดี เช่น การบรรเลงดนตรี การร้องเพลง หรือการฟังดนตรี เป็นต้น

รูปที่ 1.4 การใช้ดนตรีบำบัดผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะเครียด
(ที่มา : <https://bit.ly/35271M6>)

องค์ประกอบของดนตรีที่ใช้ในการบำบัด

เสียงสูงเสียงต่ำที่ถูกเรียบเรียงจากจินตนาการของมนุษย์ มีจุดหมายเพื่อสะท้อนภาพจินตนาการและตอบสนองความต้องการของมนุษย์ คือ ดนตรี เสียงดนตรีมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ทำนอง และจังหวะ

1. ทำนอง คือ กลุ่มเสียงที่แสดงอัตลักษณ์ของดนตรี และเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เสียงดนตรีมีความสมบูรณ์ ซึ่งทำนองประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

- (1) ระดับเสียง มนุษย์สามารถรับรู้เสียงสูงเสียงต่ำ แต่เสียงต่ำจะให้อารมณ์ไม่สดใสเท่าเสียงสูง
- (2) ธรรมชาติของเสียง คือ ลักษณะเฉพาะของเสียงที่เกิดขึ้นจากการสั่นสะเทือนของวัตถุต่างชนิดกัน โดยการตี การสี การดี การเป่า หรือเขย่าวัตถุต่าง ๆ ซึ่งมนุษย์สามารถบอกถึงเสียงที่มาจากแหล่งกำเนิดเสียงที่แตกต่างกันได้จากประสบการณ์การฟังดนตรี เช่น เสียงดนตรีไวโอลินทำให้รู้สึกสดชื่นรื่นรมย์
- (3) ความเข้มของเสียง คือ ความหนัก-เบาของเสียง ความเข้มของเสียงจะมีความสัมพันธ์กับอารมณ์

เช่น เสียงดังทำให้อารมณ์รู้สึกก้าวร้าวหรือโกรธ เสียงเบาจะทำให้อารมณ์อ่อนหวาน

2. จังหวะ คือ ความสั้นยาวของเสียงที่ทำให้เกิดท่วงทำนองที่สามารถสะท้อนความรู้สึกที่มีความหลากหลาย การรับรู้ด้านจังหวะนั้นจะมีลักษณะที่ตรงข้ามกัน เพื่อสะท้อนความรู้สึกที่แตกต่างกัน ได้แก่

(1) จังหวะปกติสม่ำเสมอ ให้อารมณ์ที่เรียบง่าย สบาย ผ่อนคลาย หากเป็นจังหวะที่ไม่ปกติไม่สม่ำเสมอ จะให้อารมณ์ที่อัดอั้น สะดุด คับข้อง อย่างไรก็ตาม จังหวะในลักษณะนี้หากผู้ประพันธ์หรือผู้บรรเลงมีศิลปะในการสร้างงานดนตรีให้เกิดสะดุดสะกิดเสน่ห์ในบทเพลงอาจเพิ่มสีสันให้บทเพลงได้ เช่น ดนตรีแจ๊ส

(2) จังหวะหนัก ให้อารมณ์มั่นคงสง่างาม หนักแน่น ตรงกันข้ามกับจังหวะเบาที่ให้ความรู้สึกอ่อนแอ ไม่มั่นคง อ่อนไหว

(3) จังหวะยาว จะให้ความรู้สึกเนิ่นช้า ตรงข้ามกับจังหวะสั้นที่ให้ความรู้สึกสดใส ร่าเริง จังหวะที่ช้าจะสะท้อนอารมณ์ที่มีอาการเป็นทุกข์ โศกเศร้า ส่วนจังหวะที่มีความเร็วจะให้ความรู้สึกอีกทีกิจกรรมกระฉับกระเฉง จังหวะที่มีความเหมาะสมแก่การรับรู้ของมนุษย์ คือ จังหวะที่มีความเร็วที่ไม่เกินอัตราการเต้นของหัวใจของผู้คน หากผู้ได้รับฟังเพลงที่มีความเร็วเกินอัตราการเต้นของหัวใจ อาจทำให้รู้สึกอึดอัด มีความตึงเครียด ซึ่งอาจส่งผลต่อสุขภาพได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ความพึงพอใจของผู้ฟัง

1.4 ดนตรีกับการประชาสัมพันธ์

คนส่วนใหญ่ชอบฟังและชมการแสดง เสียงดนตรีและเสียงเพลงเป็นสิ่งที่น่าสนใจและชื่นชอบของคนทั่วไป จึงได้มีการแสดงดนตรีไปใช้เพื่อดึงดูดความสนใจของลูกค้า หรือนำเสนอประกอบการแสดงสินค้าต่าง ๆ เช่น

การประชาสัมพันธ์ โดยการนำดนตรีหรือบทเพลงของศิลปินมาเปิดพร้อมกับพูดเชิญชวนให้ลูกค้าซื้อสินค้าหรือใช้บริการต่าง ๆ

การโฆษณา เป็นการชักจูงลูกค้าให้เกิดความสนใจอยากใช้ผลิตภัณฑ์หรือบริการของบริษัทนั้น ๆ เช่น การโฆษณาผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ มีวลิคิตีโอ หรือสื่อโซเชียลมีเดีย เป็นต้น

1.5 ดนตรีกับธุรกิจ

ในปัจจุบันการประกอบอาชีพดนตรีไม่ได้ถูกจำกัดอยู่ที่ศิลปินผู้สร้างผลงานการประพันธ์เพลงเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงการเป็นนักร้อง นักดนตรี วาทยกร ผู้เรียบเรียงเพลง หรือผู้รับจ้างบรรเลงดนตรี ดังที่ปรากฏในงานต่าง ๆ เช่น งานมงคลสมรส งานเฉลิมฉลองต่าง ๆ ทั้งยังมีธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับดนตรีอีกเช่น

1. **ธุรกิจโรงเรียนดนตรี** เนื่องจากในสถานการณ์ปัจจุบันมีผู้สนใจเรียนด้านดนตรีมากขึ้น ทั้งการเล่นดนตรีประเภทต่าง ๆ และการร้องเพลง เพราะอาจเป็นช่องทางก้าวสู่อาชีพดนตรีได้ จึงทำให้ธุรกิจมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่กลุ่มเด็กเล็กไปจนถึงกลุ่มผู้ใหญ่ แต่ธุรกิจต้องดำเนินการตามกฎหมายระเบียบข้อกำหนดของกระทรวงศึกษาธิการ คือต้องมีครูดนตรี หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน มีสถานประกอบการ ตัวอย่างธุรกิจโรงเรียนดนตรี เช่น โรงเรียนดนตรีสยามกลการ สถาบันดนตรีเคพีเอ็น เป็นต้น

รูปที่ 1.5 ธุรกิจโรงเรียนสอนดนตรี

(ที่มา : <https://lamps.hu.ac.th/?p=664>)

2. ธุรกิจจำหน่ายผลิตภัณฑ์ดนตรี เป็นแหล่งรวบรวมผลิตภัณฑ์ทางดนตรี ได้แก่ อุปกรณ์ทางดนตรี เครื่องดนตรี หนังสือดนตรี นิตยเพลง ของที่ระลึกทางดนตรี รวมไปถึงการให้บริการซ่อมเครื่องดนตรี มีการจำหน่ายทั้งทางออนไลน์ และทางร้านต่าง ๆ การประกอบธุรกิจจำหน่ายผลิตภัณฑ์ดนตรีมีสิ่งที่ต้องคำนึง คือ สินค้าต้องมีคุณภาพ มีลิขสิทธิ์ ไร้ตำหนิ และมีสภาพสมบูรณ์ ผู้ให้บริการควรมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องดนตรีนั้น ๆ เพื่อคอยให้คำแนะนำลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการทั้งผู้ฝึกเล่นหรือชำนาญแล้ว ได้พิจารณาตัดสินใจในการเลือกซื้อ

รูปที่ 1.6 ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ดนตรี

(ที่มา : <https://bit.ly/355ezh6>)

3. ธุรกิจรับงานดนตรี เป็นธุรกิจที่เกี่ยวกับการจัดงานดนตรีเพื่อจัดแสดงกิจกรรมด้านดนตรีในงานลักษณะต่าง ๆ ตามเจ้าภาพหรือหน่วยงานต้องการ เช่น งานเลี้ยงปีใหม่ งานมงคลสมรส งานเลี้ยงสังสรรค์ เป็นต้น

4. ธุรกิจห้องซ้อมดนตรี เป็นธุรกิจที่ลงทุนเกี่ยวกับสถานที่ อุปกรณ์ และเครื่องดนตรีต่าง ๆ ซึ่งมีทั้ง กีตาร์ กีตาร์เบส กลอง ไมโครโฟน ตู้แอมป์ และอื่น ๆ รายได้มาจากการให้บริการห้องซ้อมดนตรี ซึ่งผู้มาใช้บริการอาจต้องมีความรู้ในเรื่องเครื่องดนตรีอยู่บ้างเพื่อให้สามารถใช้เครื่องดนตรีได้อย่างถูกต้อง แต่ส่วนใหญ่ผู้มาใช้บริการมักเป็นผู้ที่มีความรู้เรื่องดนตรีอยู่แล้ว

(ก) รับงานแสดงดนตรี

(ข) ห้องซ้อมดนตรี

รูปที่ 1.7 ธุรกิจเกี่ยวกับดนตรี

(ที่มา : <https://bit.ly/3GXquum>, <https://www.thejoint.org.uk/studios/mini-ultra-studio>)

5. ธุรกิจห้องอัดเสียง มีลักษณะคล้าย ๆ กับการทำห้องซ้อมดนตรี แต่จะมีต้นทุนที่สูงกว่า เพราะคุณภาพของเครื่องอัดเสียง และดนตรีต่าง ๆ จะต้องมีความดี เพื่อให้งานที่ได้มีคุณภาพดีและสมบูรณ์แบบ เป็นการยกระดับขึ้นมาอีกขั้นของเหล่านักดนตรีหรือนักร้องที่อยากมีเพลงหรืออัลบั้มเป็นของตนเองก็สามารถใช้บริการห้องอัดเสียงได้

รูปที่ 1.8 ธุรกิจห้องอัดเสียง

(ที่มา : <https://bit.ly/353Poex>)

1.6 ดนตรีกับการศึกษา

ดนตรีเข้ามามีบทบาทที่จะช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด การเรียนการสอนที่สอดแทรกดนตรีเข้าไปในเนื้อหาวิชาต่าง ๆ จะทำให้ผู้เรียนเกิดสมาธิและสนุกสนานไปกับการเรียน ไม่เบื่อหน่าย รู้สึกผ่อนคลาย ไม่รู้สึกหนักหรือตึงเครียดจนเกินไป การนำดนตรีไปประยุกต์ใช้ในการเรียน มีตัวอย่างดังนี้

1. ดนตรีกับการเรียนรู้คณิตศาสตร์ คณิตศาสตร์นั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับนามธรรมจึงเป็นสิ่งที่ค่อนข้างเข้าใจยาก การสอนโดยใช้บทเพลงที่มีเนื้อร้องเกี่ยวกับเรื่องที่จะสอนผ่านบทเพลงที่มีจังหวะและทำนองสนุกสนาน จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและความเข้าใจเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์เพิ่มมากขึ้น
2. ดนตรีกับการเรียนรู้ภาษา ดนตรีกับภาษานั้นมีองค์ประกอบที่คล้ายคลึงกัน การสอนภาษาผ่านบทเพลงที่มีเนื้อร้องที่เกี่ยวกับภาษาเหล่านั้นจะช่วยให้จดจำและเข้าใจได้ง่ายขึ้น
3. ดนตรีกับการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เนื้อหาทางวิทยาศาสตร์เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว การสอนผ่านการฟังเสียงบรรเลงที่มีเสียงธรรมชาติประกอบไปด้วย จะช่วยดึงดูดความสนใจและจดจำเนื้อหาเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ได้มากยิ่งขึ้น

สรุป

จะเห็นว่าดนตรีถือเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กับชีวิตมนุษย์มาช้านาน การนำไปประยุกต์ใช้ในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการผ่อนคลาย การพัฒนามนุษย์ การบำบัดรักษา ฯลฯ ย่อมส่งผลดีต่อวิถีชีวิตของมนุษย์อย่างมาก ทั้งในเรื่องของสุขภาพ เศรษฐกิจ การศึกษา และอื่น ๆ อีกมากมาย นับได้ว่าดนตรีนั้นมีคุณค่าต่อมนุษย์โดยแท้จริง

กิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรี

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนบอกชื่อบทเพลงที่ฟังแล้วทำให้รู้สึกผ่อนคลาย คนละ 1 บทเพลง
2. ให้นักเรียนค้นหาเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวิชาเรียนต่าง ๆ จากอินเทอร์เน็ต คนละ 1 บทเพลง พร้อมกับอธิบายเนื้อหาที่อยู่ในบทเพลง
3. ให้นักเรียนร่วมกันนำเสนอดนตรีที่ฟังแล้วทำให้อนหลับง่าย
4. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม เท่า ๆ กัน แล้วให้แต่ละกลุ่มเลือกสินค้ามา 1 อย่าง จากนั้นให้แต่ละกลุ่มประชาสัมพันธ์สินค้าของตัวเอง พร้อมกับเปิดเพลงคลอเบา ๆ
5. ให้นักเรียนแต่ละคนเลือกประกอบธุรกิจเกี่ยวกับดนตรี คนละ 1 ธุรกิจ พร้อมอธิบายเหตุผล

คำถามหน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรี

คำสั่ง จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. ถ้าเนื้อเพลงส่งเสริมไปในทางที่ไม่ดี จะส่งผลอย่างไรต่อความรู้สึก
2. ดนตรีที่ใช้ในการผ่อนคลายควรมีลักษณะอย่างไร
3. ดนตรีมีส่วนในการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ในด้านใดบ้าง
4. การนำกิจกรรมด้านดนตรีเข้าไปบูรณาการกับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ จะส่งผลได้อย่างไร
5. ดนตรีบำบัดถูกนำไปใช้เพื่อจุดประสงค์ใดบ้าง
6. จังหวะปกติสม่ำเสมอทำให้อารมณ์รู้สึกอย่างไร
7. โฆษณาสินค้าที่มีดนตรีประกอบ มีผลอย่างไรต่อสินค้าและลูกค้า
8. การประกอบธุรกิจจำหน่ายผลิตภัณฑ์ดนตรีจะต้องมีความรู้ในเรื่องใดบ้าง
9. ธุรกิจรับงานดนตรีมีลักษณะงานแบบใด
10. การนำดนตรีเข้าไปสอดแทรกการเรียนการสอนในวิชาต่าง ๆ จะทำให้บรรยากาศในการเรียนเป็นอย่างไร